

The page features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes and several thin blue lines. One large circle is at the top center, a smaller one is below it to the right, and another large circle is at the bottom right. Lines connect the top-left and top-right corners to the top circle, and a line connects the top-left corner to the middle circle. A line also connects the top-right corner to the bottom-right circle.

**Komunikat na temat
uwarunkowań
społeczno - gospodarczych
funkcjonowania przedsiębiorstw
w kraju i województwie
warmińsko - mazurskim**

Grudzień 2016

1. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na dzień 30 listopada 2016 r., wyniosła 70 707 osób i w stosunku do października 2016 r. zwiększyła się o 954 osoby, tj. o 1,4%.

Na przestrzeni dwóch pierwszych tygodni grudnia 2016 roku, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie, w stosunku do końca listopada, wzrosła o 1932 osoby (tj. o 2,7%) i wyniosła na koniec omawianego okresu 72 639 osób. Wzrost poziomu bezrobocia nastąpił we wszystkich powiatach, przy czym największy zanotowano w powiatach: iławskim o 6,6% (tj. o 128 osób), nidzickim o 5,4% (tj. o 64 osoby) oraz m. Olsztyn o 5,0% (tj. o 214 osób).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w listopadzie 2016 roku ukształtowała się na poziomie 13,9%, w kraju natomiast 8,2%. W odniesieniu do października 2016 r. wartość tego wskaźnika w województwie wzrosła o 0,2 pkt. proc., natomiast w kraju pozostała na niezmiennym poziomie.

W listopadzie 2016 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 5,7 pkt. proc. i w porównaniu do poprzedniego miesiąca br. zwiększył się o 0,2 pkt. proc. W ujęciu rocznym, tj. w odniesieniu do listopada 2015 r., stopa bezrobocia spadła we wszystkich województwach. Najwyższy spadek odnotowano w województwie zachodniopomorskim (o 2,3 pkt. proc.) i warmińsko-mazurskim (o 2,0%), a najniższy – w województwie opolskim (o 0,9 p. proc.).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2016 roku w województwie warmińsko-mazurskim wyniosło 139,1 tys. osób i wzrosło o 1,8% w stosunku do analogicznego okresu 2015 roku. W porównaniu do listopada ub. roku zatrudnienie wzrosło m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,8%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,8%), w przemyśle (o 4,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,3%). Spadek zatrudnienia odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 35,4%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 24,8%), administracja i działalność wspierająca (o 10,0%) oraz budownictwo (o 4,6%).

**Tabela 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(Listopad 2015 – 2016)**

Wyszczególnienie	Listopad 2015	Listopad 2016
Ogółem	135,9	139,1
Przemysł	78,2	83,2
w tym przetwórstwo przemysłowe	71,4	76,2
Budownictwo	11,7	10,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,3	20,6
Transport i gospodarka magazynowa	5,1	5,6
Zakwaterowanie i gastronomia	2,8	2,7
Informacja i komunikacja	1,1	0,9
Obsługa rynku nieruchomości	2,3	2,2
Działalność profesjonalna, naukowa	2,0	1,5

i techniczna*		
Administrowanie i działalność wspierająca	b.d.	6,3

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

2. Kursy walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w listopadzie 2016 roku, wyniósł 406,00zł/100 USD i zwiększył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 3,9%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w październiku 2016 roku, wyniósł 438,39 zł/100 EUR i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,8%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w listopadzie 2016 roku, wyniósł 407,49 zł/100 CHF i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,9%.

Na posiedzeniu w dniach 6-7 grudnia 2016 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła utrzymać stopy procentowe na poziomie: stopa referencyjna – 1,50% w skali rocznej; stopa lombardowa – 2,50% w skali rocznej; stopa depozytowa – 0,50% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli – 1,75%.

3. Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu listopada 2016 r. wyniosła 1 313,6 tys. osób i w porównaniu do października 2016 r. zwiększyła się o 0,4% (tj. 5,7 tys. osób), natomiast w skali roku zmniejszyła się o 14,2% (tj. o 217,0 tys. osób).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w listopadzie 2016 r. wyniosła 8,2% i pozostała na takim samym poziomie jak w poprzednim miesiącu. W odniesieniu do listopada 2015 roku – była niższa o 1,4 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2016 r. wyniosło 5 791,5 tys. osób i było o 3,1% większe niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia w skali roku odnotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 9,6%); w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,9%), natomiast wzrost w granicach 4,6% - 2,1% wystąpił: w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii; przetwórstwie przemysłowym, handlu, naprawie pojazdów samochodowych oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji. Spadek zatrudnienia nastąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 6,4%); wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,6%); budownictwie (o 1,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 0,4%).
- W listopadzie 2016 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 329,71zł i w stosunku do tego samego okresu 2015 roku, wzrosło o 4,0%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji, najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 6,9%); handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 6,2%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 4,6%). Wyższe wynagrodzenie odnotowano jednocześnie w transporcie i gospodarce magazynowej

oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 2,6%). Niższe niż przed rokiem były płace w górnictwie i wydobywaniu (o 0,5%).

- W listopadzie 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 3,3% wyższym niż przed rokiem. Wzrost zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4,3%); dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 6,9%). Spadek produkcji odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (o 7,3%) oraz w górnictwie i wydobywaniu (o 0,5%).
- Dochody budżetu państwa w okresie styczeń-listopad 2016 r. ukształtowały się na poziomie 294 483,9 mln zł (93,8% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2016 r.), wydatki – 322 055,2 mln zł (odpowiednio 87,4%), deficyt – 27 571,3mln zł (odpowiednio 50,4%).
- Według wstępnych danych w listopadzie 2016 r. oddano do użytkowania 16,5 tys. mieszkań, tj. o 20,4% więcej niż przed rokiem. Większą liczbę mieszkań obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 28,8% do 8,4 tys. mieszkań), w budownictwie indywidualnym (o 9,8% do 7,4 tys.) oraz w budownictwie komunalnym (253 wobec 95 przed rokiem). Więcej mieszkań do użytkowania oddano w budownictwie społecznym czynszowym (263 mieszkania wobec 163 mieszkań przed rokiem). W budownictwie zakładowym przekazano do użytkowania 26 mieszkań, podczas gdy rok temu nie oddano żadnego. Spadek jedynie nastąpił w budownictwie spółdzielczym (192 mieszkania wobec 214 przed rokiem).
- Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana w listopadzie 2016 r. na terenie kraju była o 12,8% niższa niż przed rokiem. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa: roboty związane z budową budynków (o 14,6%), roboty budowlane specjalistyczne (o 13,2%) oraz roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 11,4%).
- W listopadzie 2017 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 7,4%. Wzrost w skali roku nastąpił w grupie: żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 13,0%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 7,5%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 7,3%). Niższa niż rok temu była sprzedaż w grupie pozostałe (o 0,6%).
- Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych w listopadzie 2016 r. była wyższa o 13,1% niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 11,4%.

4. Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w listopadzie 2016 r. wyniosło 3 501,89 zł, co stanowi 80,9% przeciętnego wynagrodzenia w kraju i w stosunku do analogicznego okresu 2015 roku wzrosło o 5,0%. W porównaniu do listopada 2015 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji, m.in. w informacji i komunikacji (o 8,5%); w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,9%); w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 6,7%); w transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,2%)

oraz w budownictwie (5,1%). Spadek płac odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 6,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%).

Tabela 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł (Listopad 2015-2016)

Wyszczególnienie	Listopad 2015	Listopad 2016
Ogółem	3 336,15	3 501,89
Przemysł	3 455,90	3 636,34
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 419,33	3 607,05
Budownictwo	3 376,83	3 549,74
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 891,44	3 086,51
Transport i gospodarka magazynowa	2 885,15	3 064,61
Zakwaterowanie i gastronomia	2 771,99	2 817,41
Informacja i komunikacja	4 454,97	4 833,51
Obsługa rynku nieruchomości	4 008,63	4 103,21
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	3 679,21	3 486,60
Administrowanie i działalność wspierająca	b.d.	2 426,45

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w listopadzie 2016 r. wyniosła 238,4 mln zł i była o 23,0% niższa niż w listopadzie ub. roku i o 11,2% wyższa niż przed miesiącem.
- Produkcja budowlano-montażowa, w cenach bieżących, w listopadzie 2016 r. ukształtowała się na poziomie 170,8 mln zł i stanowiła 71,6% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 11,3%, a w stosunku do listopada ubiegłego roku spadła o 22,9%. Spadek odnotowano we wszystkich działach budownictwa: roboty budowlane specjalistyczne (o 35,9%), roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 22,5%), roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 11,4%).
- Produkcja sprzedana przemysłu w listopadzie 2016 r. osiągnęła wartość 2 618,3 mln zł i była o 8,3% wyższa niż w listopadzie ub. roku. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 42,0%); w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 14,7%); przetwórstwie przemysłowym (o 8,2%) oraz dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 0,6%).
- Według wstępnych danych w listopadzie 2016 r. oddano do użytkowania 508 mieszkań, tj. o 0,4% (o 2 mieszkania) więcej niż przed rokiem. Mieszkania do użytkowania przekazali inwestorzy indywidualni – 318 (62,6% ogółu oddanych mieszkań), inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 174 (34,3%), oraz budownictwo komunalne – 16 (3,1% ogółu oddanych mieszkań). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 37,0%, 46,4%, budownictwo komunalne nie oddało żadnego mieszkania. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko – mazurskim w listopadzie 2016 r. stanowiły 3,1% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.
- W listopadzie 2016 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się w skali roku o 6,5%. Spadek odnotowano m.in. w grupie: w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 19,2%), prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach

(o 0,6%) i i „pozostałe” (o 37,2%). Wzrost sprzedaży wystąpił m.in. tkaniny, odzież, obuwie (o 27,4%), meble, rtv, agd (o 26,9%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 22,1%).

- Sprzedaż hurtowa w listopadzie 2016 r. w skali roku wzrosła o 32,1%. W przedsiębiorstwach handlowych sprzedaż hurtowa zwiększyła się o 22,9%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych¹ o 5,2%.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju w listopadzie 2016 r. Główny Urząd Statystyczny; 22.12.2016 r.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w listopadzie 2016 r., Nr 11/2016. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 29.12.2016.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl

¹ Przedsiębiorstwo hurtowe – wyspecjalizowane przedsiębiorstwo handlowe w sprzedaży hurtowej; przedsiębiorstwo prowadzące określony rodzaj działalności hurtowej (handel hurtowy); pośrednik między producentami i importerami, a handlem detalicznym.